

Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Sosialdepartementet	
Saksnr: 200400689	Dok nr: 153
Arkivkode: 311,31	Journ. dato: 07.07.04
Avd.: SKO	Saksbeh.: GMB
U.off.:	Dato:

(Referanse må oppgis)

Vår referanse: 2004/00593-7
Arkivkode: F23
Saksbehandler: Magne Hustad
Deres referanse: 200400689
Dato: 21.06.2004

Høring - Brukerbetaling for pleie- og omsorgstjenester

KS viser til at pleie- og omsorgstjenestene er et kommunalt ansvar. Disse tjenestene fungerer best dersom ansvaret i minst mulig grad bindes av statlige reguleringer. Den kommunale friheten i forhold til organisering, innretning og nivå på finansiering av tjenestene bør være stor. Da vil brukerne ha klarere ansvarlinjer å forholde seg til.

KS mener på denne bakgrunn at staten ikke bør fastsette regler for nivået på brukerbetaling i pleie- og omsorgstjenestene. KS foreslår derfor at vederlagforskriften og annen statlig regulering av betalingsnivået oppheves så snart som mulig, subsidiært at regelverket forenkles sterkt.

KS mener at et nytt system for brukerbetaling for pleie- og omsorgstjenester må ivareta følgende hovedhensyn:

- 1) Brukerinnflytelse. Omsorgspolitikken må baseres på et brukerperspektiv som gir brukerne innflytelse på egen livssituasjon og utformingen av tjenestene.
- 2) Kommunal ressurstilgang. Brukerbetalingssystemet må ikke svekke kommunenes økonomiske evne – på kort eller på lang sikt – til å møte de økende behovene i befolkningen for omsorgstjenester.
- 3) Effektivitet. Betalingssystemet bør bidra til at de ulike aktører velger løsninger i tråd med brukerbehov – og at tjenestene produseres kostnadseffektivt.
- 4) Skjerming. Systemet må ikke hindre at personer med lav inntekt får dekket grunnleggende pleie- og omsorgsbehov.
- 5) Synliggjøring. Kostnadselementene i tjenestene må framstå klart, hvilke tjenester betalingen omfatter, og hva den enkelte bruker skal betale.
- 6) Enkelhet. Systemet og regelverket må være enkelt å forstå og administrere, både ved beregning av den enkeltes betaling, innfordring og kontroll.

- 7) Fleksibilitet. Tjenestene skal utformes ut fra den enkelte brukers behov. Betalings- og finansieringsordninger må ikke legge bindinger på kommunenes organisering og prioriteringer.
- 8) Likhet. Det bør ikke være for store forskjeller i betalingsordninger og betalingsnivå mellom ulike boformer eller ulike kommuner.
- 9) Fordelingsvirkninger. Et eventuelt nytt system bør ikke ha store fordelingsvirkninger mellom kommunene, og eventuelle virkninger bør kunne beregnes på forhånd.
- 10) Helhetlige og sammenhengende tiltakskjeder. Betalingsordninger må støtte opp under ønsket om å få helhetlige tjenester som virker sammen.

KS mener at det er en helt avgjørende forutsetning at et nytt betalingssystem ikke må redusere kommunenes økonomiske evne – verken på kort eller på lengre sikt – til å møte de økende behovene i befolkningen for omsorgstjenester. Brukerbetalingssystem bør dessuten i minst mulig grad kreve ressurser til administrative prosesser i kommunene, slik at de kommunale ressursene mest mulig kan nyttes til direkte brukerrettede tjenester. Betalingssystemene må derfor være enkle å forstå og å administrere.

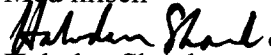
KS mener at det tjenestebaserte brukerbetalingssystemet har noen interessante sider og muligheter. Det er imidlertid ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjort at systemet vil opprettholde kommunenes økonomiske evne til å levere omsorgstjenester. Det er også sannsynlig at systemet vil kreve økt administrasjon.

KS mener at det kan reises vesentlige innvendinger mot de beregningene av økonomiske konsekvenser av tjenestebasert egenbetaling som er gjort av SNF i vedlegget til høringsnotatet. Beregningene bygger dels på svake datagrunnlag, en del usikre anslag og flere helt urealistiske forutsetninger. Det framgår at et nytt system vil kunne gi betydelige fordelingsvirkninger mellom kommuner og grupper av kommuner – og at noen av disse ikke fullt ut kan forhåndsberegnes. De administrative merkostnadene av et tjenestebasert system er heller ikke vurdert eller tatt hensyn til.

KS går inn for at ulike modeller for betalingssystem utprøves gjennom forsøk over noen år i interesserte kommuner. Dette vil kunne gi et bedre grunnlag for en eventuell endring av brukerbetalingssystemet i pleie- og omsorgstjenestene.

KS gjør oppmerksom på at det i Sentralstyrets behandling var enkelte mindretallsforslag (se vedlegg)

Med hilsen

Halvdan Skard
styreleder

Olav Ulleren
adm.direktør

Gjenpart : KRD

